

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobkyně:

X, narozená X
bytem X
zastoupená advokátem Alexanderem Petříčkem
sídlem Chrastavská 188/27, Liberec 2

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2022, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 10. 2022, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 900 Kč k rukám Alexandra Petříčka, advokáta, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterými byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2022, č. j. X, jímž byl žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39

odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, od 8. 6. 2022 odňat invalidní důchod.

2. Žalobkyně v žalobě především namítala, že z jednotlivých posudků, na jejichž základě byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti, nevyplývá, že by se oproti stavu, který byl zjištěn po transplantaci ledviny, zdravotní stav žalobkyně výrazně zlepšil tak, aby došlo k odebrání invalidního důchodu. Naopak z přehledu zjištěných onemocnění vyplývá, že přibývají, a stav žalobkyně se zhoršil. O zlepšení zdravotního stavu nelze hovořit ani s ohledem na medikaci, neboť žalobkyně bere 13 až 14 druhů léků denně. Při takové medikaci lze těžko hovořit o možnosti vykonávat běžnou formu povolání v nejvyšší dosažené kvalifikaci. Žalobkyně dále upozornila, že lékařské posudky byly vypracovány bez její osobní účasti, i když s ohledem na vývoj jejího zdravotního stavu bylo namístě, aby žalobkyně posouzení přítomna byla. Pokud jde o posudek, který byl podkladem pro rozhodnutí o námitkách žalobkyně, žalobkyně zdůraznila, že se nevyjádřil k poklesu pracovní schopnosti s ohledem na pracovní schopnost před vznikem invalidity. Sama skutečnost, že v současné době žalobkyně pracuje na plný úvazek, nemůže být brána jako zásadní kritérium pro stanovení míry pracovní schopnosti, a to s ohledem na to, že vykonává zaměstnání, které neodpovídá její nejvyšší dosažené kvalifikaci. Žalobkyně je absolventkou Technické univerzity v Liberci, pedagogické fakulty, oboru učitelství pro základní školy a od srpna 2014 pracovala jako učitelka v ZŠ Šumava v Jablonci nad Nisou. Závěr posudku není dle žalobkyně řádně odůvodněn. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí vydala na základě posudku lékařské posudkové služby žalované ze dne 10. 10. 2022, dle něhož došlo k poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu nepříznivého zdravotního stavu o 30 %. Došlo sice ke změně hodnocení oproti posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Liberec (dále jen „OSSZ“) a k navýšení míry poklesu pracovní schopnosti, uvedená změna však neměla vliv na skutečnost, že žalobkyně od 13. 4. 2022 již není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. S ohledem na námitky žalobkyně žalovaná navrhovala provést důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).
4. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla při zjišťovací prohlídce dne 6. 6. 2016 posouzena dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 6c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) s číselnou hodnotou 70 %. Invalidita třetího stupně stanovena od 1. 4. 2016. Při kontrolní prohlídce dne 19. 8. 2019 posouzena míra poklesu pracovní schopnosti dle kapitoly XIV, oddílu A, položky 7a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s číselnou hodnotou 70 %. Invalidita třetího stupně ponechána. Při kontrolní prohlídce dne 16. 2. 2021 posouzena míra poklesu pracovní schopnosti srovnatelně dle kapitoly XIV, oddílu A, položky 6a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s číselnou hodnotou 30 %, která byla pro další komorbidity navýšena o 5 % na celkových 35 %. Změna třetího stupně invalidity na první stupeň dnem jednání 16. 2. 2021.
5. Při kontrolní lékařské prohlídce dne 13. 4. 2022 posouzena míra poklesu pracovní schopnosti dle kapitoly XIV, oddílu A, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování

invalidity s číselnou hodnotou 20 %. Zánik invalidity byl stanoven dnem 13. 4. 2022. Lékař OSSZ vyšel ze zdravotnické dokumentace předložené ošetřujícím lékařem X dne 25. 3. 2022, profesního dotazníku ze dne 20. 3. 2022 a dalších nálezů odborných lékařů: oddělení klinické genetiky MUDr. M. Z. ze dne 4. 2. 2021, IKEM, klinika nefrologie, MUDr. S. X ze dne 11. 1. 2022. Lékař OSSZ konstatoval, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po transplantaci kadaverózní ledviny dne 23. 2. 2019 pro glomerulosklerózu IgA nefropatie se stabilní funkcí štěpu a normální renální laboratoří. Porucha glykoregulace a sekundární arteriální hypertenze na medikaci. Z funkčního hlediska jde o stav po transplantaci ledviny při dobré stabilizaci renálních funkcí a bez výskytu komplikací. Dle lékaře OSSZ z posudkově medicínského hlediska již nejsou splněny parametry nezbytné pro uznání invalidity. Pokles pracovní schopnosti lékař OSSZ hodnotil na horní hranici procentuálního rozmezí dle dané položky. Do celkového hodnocení poklesu pracovní schopnosti jsou zahrnuty i funkční dopady přidružených komorbidit. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Datum zániku invalidity je stanoven dnem posouzení.

6. Žalovaná následně vydala dne 2. 5. 2022 rozhodnutí, kterým rozhodla, že se žalobkyni od 8. 6. 2022 odnímá invalidní důchod.
7. V řízení o námitkách posoudila zdravotní stav žalobkyně dne 10. 10. 2022 posudková lékařka žalované. Posudková lékařka žalované vyšla z nálezů pro posouzení zdravotního stavu od praktického lékaře X ze dne 25. 3. 2022, spisové dokumentace lékařské posudkové služby z předchozích jednání, profesního dotazníku ze dne 20. 3. 2022 a odborných lékařských zpráv: transplantační hemodialýza Nemocnice Liberec, X ze dne 2. 6. 2022 a 26. 5. 2022, X ze dne 11. 4. 2022 a 30. 9. 2020, endokrinologie Liberec, X ze dne 26. 4. 2022, spirometrie Nemocnice Liberec, X ze dne 22. 4. 2022, laboratoř Nemocnice Liberec, X ze dne 8. 4. 2022, klinika nefrologie IKEM Praha, X ze dne 11. 1. 2022 a 26. 11. 2020, oddělení klinické genetiky Fakultní nemocnice Motol Praha, X ze dne 4. 2. 2021. Lékařka žalované dospěla k závěru, že z dlouhodobého hlediska se jedná o středně těžké snížení glomerulární filtrace štěpu, s dlouhodobou imunosupresivní terapií a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila srovnatelně dle kapitoly XIV, oddílu A, položky 6a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s číselnou hodnotou 20 - 30 %. U žalobkyně byla zvolena horní hranice procentního rozmezí 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je fokálně segmentální glomeruloskleróza, vs. hereditární s postupujícím renálním selháváním vedoucím k léčbě peritoneální dialýzou a hemodialýzou. Dne 23. 2. 2019 transplantace kadaverózní ledvin se stabilní funkcí štěpu. U posuzované je zaznamenán pokles glomerulární filtrace. V roce 2022 došlo ke zvýšení hodnot glykemie, zatím bez terapie a bez komplikací. Charcotův-Marieův-Toothův syndrom je dosud bez klinických projevů, tudíž bez posudkového dopadu na pracovní schopnost. Astma bronchiale je pod kontrolou a nepodmiňuje omezení pracovní schopnosti z dlouhodobého hlediska. Vysoké CRP a teploty dosud nezhodnoceny stran eventuální spojitosti se základním onemocněním. Posuzovaná pracuje na plný úvazek. Jako reakce na kolísání renálních funkcí je posouzení při jednání o námitkách rozdílné oproti první instanci a provedeno srovnatelně dle položky pro chronické renální selhávání. Změnou posouzení bylo dosaženo i vyšší číselné hodnoty míry poklesu pracovní schopnosti, ale není takové výše, aby umožňovala pokračování invalidity.

8. Ze závěru tohoto lékařského posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobkyně zamítla a rozhodnutí vydané v prvním stupni potvrdila. Žalovaná konstatovala, že zdravotní stav žalobkyně svým dopadem na funkci organismu odpovídá srovnatelně obsahu položky kapitoly XIV, oddílu A, položky 6a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je fokálně segmentální glomeruloskleróza, vs. hereditární s postupujícím renálním selháváním vedoucím k léčbě peritoneální dialýzou a hemodialýzou. Dne 23. 2. 2019 proběhla transplantace kadaverózní ledviny se stabilní funkcí štěpu. Pro středně těžké snížení glomerulární filtrace štěpu s dlouhodobou imunosupresivní terapií byla zvolena horní hranice uvedeného rozmezí ve výši 30 %. Na vyšší míru poklesu pracovní schopnosti zdravotní stav žalobkyně nedosahuje. Ani nově doložené lékařské nálezy neobsahují takové skutečnosti, které by odůvodňovaly trvání invalidity. U žalobkyně je dostatečný rekvalifikační potenciál, pracuje na plný úvazek a komorbiditů nejsou natolik závažné svým dopadem na pracovní schopnost, aby umožnily navýšení míry poklesu pracovní schopnosti.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení procentní míry poklesu její pracovní schopnosti, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2. s. ř. s.).
10. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované o nároku žalobkyně na invalidní důchod. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 % avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 % avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
11. Protože se námitky žalobkyně soustředily do posouzení jejího zdravotního stavu, doplnil soud posouzení zdravotního stavu posudkem PK MPSV, pracoviště Ústí nad Labem v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého PK MPSV posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
12. Ve věci proběhlo dne 4. 5. 2023 ústní jednání, při němž žalobkyně i žalovaná setrvaly na své dosavadní argumentaci. Soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 8. 3. 2023.
13. PK MPSV v posudku ze dne 8. 3. 2023 konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je dle laboratorních a funkčních výsledků z pravidelných nefrologických kontrol deklarovaná postupně se snižující funkční kapacita ledvinového štěpu, což je známka chronické ledvinové nedostatečnosti v postupné progresi. Toto zdravotní postižení je uvedené v kapitole XIV, oddílu A, položce 6b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je stanoveno rozmezí míry poklesu pracovní

schopnosti 40 - 50 %. Pracovní schopnost žalobkyně dle PK MPSV poklesla o 40 %. Míru poklesu pracovní schopnosti zvolila PK MPSV pro středně těžké funkční postižení ledvinového štěpu, a to i s ohledem k ostatním funkčně lehkým komorbiditám. Je deklarována postupně se snižující funkční kapacita ledvinového štěpu. V červenci 2022 zachyceno mírné zhoršení funkce štěpu, pro opakované vyšší lačné glykemie a glykovaný hemoglobin 64, zahájena léčba diabetu NODAT gliptinem. Při kontrole v lednu 2023 opět shledány další známky mírného zhoršení funkce štěpu. V plánu biopsie štěpu. Dle PK MPSV je z vyhodnocení zřejmé, že se z funkčního hlediska jednalo o invaliditu prvního stupně, proto se PK MPSV neztotožnila s posudkovým závěrem posudkového lékaře žalované. Žalobkyně byla dle PK MPSV schopná vykonávat obecně administrativní práce v menším kolektivu, v kratším pracovním úvazku nebo s možností využití práce z domova.

14. Provedený důkaz posudkem PK MPSV byl soudem zhodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost PK MPSV a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav posuzovaného.
15. V souzeném případě PK MPSV vypracovala posudek v řádném složení, žalobkyně byla jednání PK MPSV přítomna a při jednání vyšetřena odborným lékařem z oboru interního lékařství a kardiologie. Žalobkyně měla také při jednání PK MPSV možnost se ke svým subjektivním potížím vyjádřit. Přítomnost odborného lékaře z uvedeného oboru byla zvolena s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými službami OSSZ a žalované. Soud ověřil, že PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů. Vycházela ze zdravotní dokumentace praktického lékaře X, spisové dokumentace OSSZ a žalované. V posudku je uvedeno, že zjištěné postižení zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v jakém rozsahu v jeho důsledku poklesla pracovní schopnost žalobkyně, a to v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity. PK MPSV vysvětlila, proč stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici rozpětí stanoveného příslušnou položkou přílohy k vyhlášce. Zdůvodnila také, proč zdravotní postižení žalobkyně zařadila pod příslušnou položku vyhlášky. Krajský soud opakuje, že posouzení pořaditelnosti zdravotního stavu žalobkyně pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, sám neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise.
16. Soudu nezbyvá než uvést, že v projednávaném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti o 40 % k datu vydání napadeného rozhodnutí a pokud žalovaná vycházela z posudku vlastní posudkové služby, která dospěla k nesprávnému závěru o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně pouze o 30 %, vycházela z nesprávně zjištěného skutkového stavu.
17. Soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s.

Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán vysloveným právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby ve věci znovu rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu prvního stupně.

18. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V uvedené věci měla úspěch žalobkyně, soud jí proto proti žalované přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla v řízení před soudem zastoupena advokátem, náleží jí tedy náhrada nákladů spojených se zastoupením. Výše odměny a náhrady hotových výdajů byla stanovena v rozsahu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Odměna byla stanovena v souladu s § 7, § 9 odst. 2 uvedené vyhlášky ve výši 1 000 Kč za jeden úkon právní služby, přičemž soud odměnu počítal za 3 úkony právní služby ve smyslu § 11 písm. a), d) a g) uvedené vyhlášky, celkem tedy ve výši 3 000 Kč. Náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby, tedy celkem 900 Kč. Žalované soud uložil, aby celkovou částku 3 900 Kč zaplatila k rukám právního zástupce žalobkyně v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně